

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรวิชา การทำแหนมหมู จำนวน 6 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก

ความเป็นมา

“แหนม” เป็นการถนอมอาหาร (food preservation) รูปแบบหนึ่งโดยวิธีการหมัก (fermentation) ด้วยแบคทีเรียหรือจุลินทรีย์ให้เกิดกรด แหนมโดยทั่วไปผลิตจากเนื้อหมู ผสมกับเครื่องเทศ และเครื่องปรุงรส ห่อเป็นมัดและหมักจนมีรสเปรี้ยว แหนมเป็นอาหารพื้นเมืองของประเทศไทย ที่ได้รับความนิยมบริโภคอย่างแพร่หลาย ซึ่งนอกจากบริโภคสดแล้ว ยังสามารถนำไปประกอบอาหารชนิดอื่นๆ ได้หลากหลาย แหนมมีคุณค่าทางโภชนาการ โดยเป็นแหล่งของโปรตีน ไขมัน คาร์โบไฮเดรต และแร่ธาตุที่สำคัญ ได้แก่ เหล็ก ฟอสฟอรัส วิตามินบี 1 และบี 2

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน สภาพสังคมปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างสิ่งทดแทนเพื่อการอยู่รอดโดยวิธีการต่างๆ ทำให้อาชีพจักสานไม้ไผ่ จึงเป็นทางเลือกอีกหนึ่งอาชีพที่สามารถสร้างรายได้หลัก รายได้เสริม เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างศักยภาพให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพัฒนาตนเอง หรือกลุ่มไปสู่การบริหารจัดการที่มีมาตรฐานเป็นไปตามหลักการของการประกอบอาชีพ กลุ่มเป้าหมายที่สามารถเข้าเรียนในหลักสูตร ได้แก่ ผู้ที่ไม่มีอาชีพหรือ มีอาชีพอยู่แล้วแต่ต้องการพัฒนาเพื่อเพิ่มรายได้ เมื่อจบหลักสูตรแล้วผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ ไปประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

จากความเป็นมาดังกล่าว ศก.ระดับตำบลหอไกร ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จึงได้จัดทำหลักสูตร วิชา การทำแหนมหมู เพื่อสร้างทักษะอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาอาชีพการทำแหนมหมูเพื่อการมีงานทำ มีหลักการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

3. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมายหลักสูตร

หลักสูตรการทำแผนหมุมุ่งพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายมีให้มีศักยภาพในการประกอบอาชีพ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงกำหนดจุดหมายดังต่อไปนี้

1. มีความสามารถในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และเหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง
2. มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ในการประกอบอาชีพการทำแผนหมุม
3. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ต่อการประกอบอาชีพการทำแผนหมุม

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมายคือ

1. กลุ่มผู้ไม่มีอาชีพและความสนใจที่จะประกอบอาชีพ
2. กลุ่มผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 6 ชั่วโมง

1. ทฤษฎี จำนวน 3 ชั่วโมง
2. ปฏิบัติ จำนวน 3 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

- 1.ช่องทางการประกอบอาชีพการขายการทำแผนหมุม จำนวน 1 ชั่วโมง
 - ความสำคัญในการประกอบอาชีพการขายการทำแผนหมุม
 - ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการขายการทำแผนหมุม
 - ทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพการขายการทำแผนหมุม
- 2.ทักษะการประกอบอาชีพการขายการทำแผนหมุม จำนวน 3 ชั่วโมง 30 นาที
 - ความเป็นมาและประโยชน์ของการทำแผนหมุม
 - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกซื้อ เลือกใช้วัตถุดิบ
 - ขั้นตอนการทำงานการทำแผนหมุม
- 3.การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการขายการทำแผนหมุม จำนวน 1 ชั่วโมง 30 นาที
 - การคำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพ
 - เทคนิคการขายสินค้าออนไลน์
 - การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/บัญชีครัวเรือน

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ
2. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้ รวมทั้งการศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ
3. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
 - เรียนรู้จากวิทยากร
 - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
 - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการการผลิต และการบริหารจัดการทางการตลาด
5. ครูและผู้เรียนร่วมกันถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 3 4
6. การนิเทศติดตาม และข้อเสนอแนะปรับปรุงพัฒนา

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร วิชา การทำเหมืองแร่ จำนวน 6 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพการทำเหมืองแร่	1.1 บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำเหมืองแร่ 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำเหมืองแร่ 1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพการทำเหมืองแร่ 1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพการทำเหมืองแร่	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำเหมืองแร่ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำเหมืองแร่ 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพการทำเหมืองแร่	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ 1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก 1.4 กำหนดทิศทางการประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่	1 ชม.	-

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร วิชา การทำแหนมหมู จำนวน 6 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2.	ทักษะการประกอบอาชีพการทำแหนมหมู	2.1 อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำแหนมหมู 2.2 อธิบายวัสดุอุปกรณ์/วัตถุดิบที่ใช้ในการทำแหนมหมู 2.3 อธิบายขั้นตอนการทำแหนมหมู เช่น ส่วนผสม ขั้นตอนกระบวนการทำแหนมหมู เป็นต้น 2.4 ฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทำแหนมหมู	2.1 ความสำคัญของการทำแหนมหมู 2.2 วัสดุอุปกรณ์/วัตถุดิบในการทำแหนมหมู 2.3 ขั้นตอนการทำแหนมหมู เช่น ส่วนผสม ขั้นตอนวิธีการทำฝึกแหนมหมู เป็นต้น 2.4 การฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทำแหนมหมู	2.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารจากใบความรู้/แผ่นพับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเป็นมา/ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องวิธีการทำแหนมหมู 2.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาวัสดุอุปกรณ์/วัตถุดิบในการทำแหนมหมู 2.3 วิทยากรอธิบายขั้นตอนการทำแหนมหมู เช่น การเลือกวัตถุดิบ ขั้นตอนกระบวนการทำ เป็นต้น 2.4 วิทยากรบรรยายพร้อมสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ	1 ชม.	2 ชม. 30 นาที
3.	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำแหนมหมู	3.1 สามารถสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่งทรัพยากรได้ 3.2 สามารถกำหนดและควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการได้ 3.3 สามารถลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิมได้	3.1 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร 3.2 การกำหนดและควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ 3.3 การลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม	3.1 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร 3.2 การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ 3.3 ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม	1 ชม.	30 นาที

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร วิชา การทำแผนหมุ่ จำนวน 6 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		3.4 สามารถศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงได้ 3.5 สามารถศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชนได้ 3.6 สามารถกำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาดได้ 3.7 สามารถคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้าได้ 3.8 ครูและผู้เรียนสามารถถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 3 4 ได้	3.4 การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง 3.5 การศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน 3.6 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาด 3.7 การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า 3.8 การถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 3 4	3.4 ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง 3.5 ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน 3.6 การกำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้อง 3.7 ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า 3.8 ครูและผู้เรียนร่วมกันถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 3 4		

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การทำแผนภูมิ เช่น แผ่นพับ ใบความรู้ เป็นต้น
2. แหล่งเรียนรู้/ อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60